

PRAKTIJKMEDEDELING

Laboratorium voor Bloembollenonderzoek te Lisse

Overdruk uit „50 jaar gladiolen”, jubileumuitgave ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan van de Nederlandse Gladiolus Vereniging, 1961

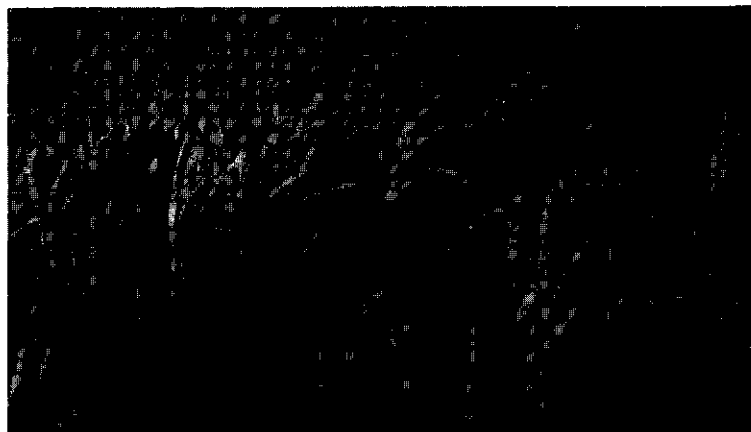
Hoe telen we gezonde Gladiolen?

Dr. Ir. P. K. Schenk

(Laboratorium voor Bloembollenonderzoek te Lisse)

Het geloof dat zieke partijen gladiolen gezonde nakomelingen zouden leveren, werd tot voor kort door veel gladioletelers met een zeker enthousiasme in woord en daad beleden. Het feit dat dit misschien een op de tien keer inderdaad opging was voldoende om de negen resterende gevallen buiten beschouwing te laten. Het komt mij voor, dat bovengenoemd dogma langzamerhand in zijn tegendeel is omgeslagen. Velen twijfelen er aan of uit gezonde

Aantasting van gladioleplanten gegroeid uit gezonde knollen en kralen op zeezwaar door droogrot (Stromatinia gladioli) besmette grond. Foto's genomen begin augustus 1961.

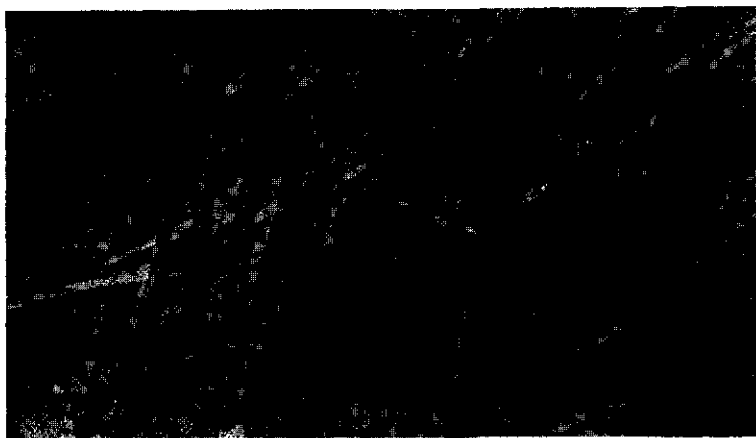
Rechts (plantno. 890) twee onbehandelde regels, de meeste zieke planten waren reeds verwijderd; links (plantno. 889) twee regels waar bij het planten 1 g dichloor-nitraniline per strekkende meter in de opengesloten regel werd ingewerkt.

2005143

knollen nog wel gezonde planten kunnen groeien. En in een fatalistische geestesgesteldheid stoppen ze ieder voorjaar hun kralen en plantgoed op goed geluk maar weer in de grond. Daar ze uitgaan van de gedachte, dat het resultaat afhangt van de luimen van godin Fortuna en niet van hun eigen inspanning, laten ze de natuur verder het werk doen.

Kralen geplant in onbehandelde grond.

Als hierboven, doch voor het planten 1 g dichloornitraniline per strekkende meter in de regel gewerkt.

Het hierna volgende overzicht gaat uit van een andere gedachten-gang. Gladiolezicken zijn niet te herleiden tot maagklachten van de bovengenoemde godin, doch zij volgen de wetten van oorzaak en gevolg. Dank zij het wetenschappelijke onderzoek staan ons thans veel middelen ter beschikking om de talrijke ziekten van de gladiool geheel of grotendeels te onderdrukken. De maatregelen

die genomen moeten worden vanaf het verzamelen van de kralen die voor de verdere cultuur zullen worden gebruikt tot en met het klaarmaken van het leverbare produkt, zijn beknopt weergegeven; de belangrijkste hiervan zijn vetgedrukt.

	BEHANDELING VAN DE KRALEN	BEHANDELING VAN HET PLANTGOED
VOOR HET PLANTEN	Uitsluitend kralen winnen van goed gezonde, soortechte partijen. Na het rooien warm bewaren (20-25° C). In januari warmwaterbehandeling toepassen. (Zie praktijkmededelingen 1 en 6 van het Laboratorium voor Bloembollenonderzoek en Tuinbouwgid 1962). Na de warmwaterbehandeling koel doch vorstvrij (2-10° C) bewaren.	Bij voorkeur plantgoed gebruiken van eigen, gezonde partijen. Bij aankoop als eis stellen dat het materiaal gegroeid is uit met warm water behandelde kralen (dit biedt nl. een extra garantie tegen Fusarium). Droog en niet te warm (10-17° C) bewaren in goed geventileerde ruimten; regelmatig op aanwezigheid van gladioletrips controleren. Voor het planten alle zieke en afwijkende knollen zorgvuldig verwijderen.
BIJ HET PLANTEN	Planten in maart of eerste helft van april op een losse grond van goede structuur. Door droogrot besmette gronden vermijden of de hierna aangegeven regelbehandeling toepassen. Enkele dagen voorweken in water met 0,1 tot 0,05 % van een kwikbevattend ontsmettingsmiddel. Het z.g.n. „voorkiemen” moet — ook na toepassing van een warmwaterbehandeling — worden afgeraden, in verband met het gevaar van uitbreiding van aantasting door Fusarium. Niet met warm water behandelde kralen 5 tot 10 uur ontsmetten in een oplossing van 0,25 % tot 0,33 % van een kwikbevattend ontsmettingsmiddel. Na het voorweken of ontsmetten de nog vochtige kralen bepoedern met een dichloor-nitraniline bevattend produkt (± 10 g per kg kralen) en, in het geval dat de grond met droogrot is besmet, proefsgewijs een regelbehandeling met deze verbinding toepassen. (Zie hiernaast onder plantgoed). Grond behandelen met een bodeminsekticide ter bestrijding van scab en vreterij.	Planten in april op een diep losgemaakte grond van goede structuur. Door droogrot besmette gronden vermijden of de hierna aangegeven regelbehandeling toepassen. Ontsmetten in een oplossing van een daartoe goedgekeurd kwikbevattend middel, volgens de gebruiksaanwijzing op het etiket. Na de ontsmetting de nog vochtige knollen bepoedern met een dichloor-nitraniline bevattend produkt (5-10 g per kg knollen) of, in het geval dat de grond met droogrot is besmet, proefsgewijs een regelbehandeling met deze verbinding toepassen. (Binnenkort zal over deze methode uitvoeriger worden gepubliceerd in een praktijkmededeling van het Laboratorium voor Bloembollenonderzoek). Grond behandelen met een bodeminsekticide ter bestrijding van scab en vreterij.

	BEHANDELING VAN DE KRALEN	BEHANDELING VAN HET PLANTGOED
TIJDENS DE GROEI	Vuurbestrijding levert bij kralen zeer gunstige resultaten. Gewas vanaf juni, afhankelijk van de weersomstandigheden, eenmaal per 7 tot 14 dagen nevelen met zineb of maneb of met een mengsel van deze fungiciden.	Vuurbestrijding zeer gewenst. Gewas vanaf juni regelmatig controleren op beginnende vuuraantasting. Na het vinden van de eerste symptomen, afhankelijk van de weersomstandigheden, eenmaal per 7 tot 14 dagen nevelen met zineb of maneb of met een mengsel van deze fungiciden. Bloemen op tijd afsnijden en verwijderen; zieke en afwijkende planten regelmatig verwijderen en vernietigen.
BIJ HET ROOIEN	Tijdig rooien, vooral na zware vuuraantasting. Alle blad- en stengelresten zorgvuldig verwijderen en nooit onderploegen.	Tijdig rooien, vooral na zware vuuraantasting. Alle blad- en stengelresten zorgvuldig verwijderen en nooit onderploegen.
NA HET ROOIEN	Zo snel mogelijk drogen (bij 20-25° C) en na het pellen enkele dagen goed nadrogen. Partijen met Fusarium-aantasting tot december bij 17-20° C bewaren om de knollen goed „uit te laten zieken“. Naftaline behandeling toe- passen tegen gladioletrips. Zie verder onder plantgoed voor het planten.	Zo snel mogelijk drogen (bij 20-25° C) en na het pellen enkele dagen goed nadrogen. Partijen met Fusarium-aantasting tot december bij 17-20° C bewaren om de knollen goed „uit te laten zieken“. Naftaline behandeling toe- passen tegen gladioletrips. Leverbare knollen verder droog en niet te warm (10-17° C) bewaren in goed geventileerde ruimten; regelmatig op aanwezigheid van gladioletrips controleren.

Nadere inlichtingen over de verschillende onderdelen kunnen te allen tijde bij de voorlichtingsdiensten of het Laboratorium te Lisse worden ingewonnen. Over de regelbehandeling met dichloor-nitraniline (Allisan) ter bestrijding van droogrot in besmette grond is nog niet eerder gepubliceerd. Binnen afzienbare tijd zal over dit voor de teelt in de oude centra van de gladiolencultuur zo uitermate belangrijke vraagstuk, een uitvoerige praktijkmededeling van het Laboratorium voor Bloembollenonderzoek het licht zien.